

Posolstvo Svätého Otca Františka

k 32. svetovému dňu mladých

„Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný“ (Lk 1, 49)

Drahí mladí,

po našom nádhernom stretnutí v Krakove, kde sme spoločne slávili 31. svetové dni mládeže a tiež Svätý rok milosrdenstva pre mladých, sa znova ocitáme na ceste. Vtedy sme sa nechali viesť sv. Jánom Pavlom II. a sv. Faustínou Kowalskou, apoštolmi Božieho milosrdenstva, aby nám dali konkrétnu odpoveď na výzvy našej doby. Zažili sme mocnú skúsenosť bratstva a radosti a poskytli sme svetu znamenie nádeje; rozličné zástavy a jazyky neboli pre nás dôvodom na hádky a rozdelenie, ale príležitosťou na otvorenie srdca a budovanie mostov.

Na záver SDM v Krakove som stanovil ďalší cieľ našej púte, ktorá nás s Božou pomocou zavedie v roku 2019 do Panamy. Pri tomto putovaní nás bude sprevádzať Panna Mária; tá, ktorú všetky generácie volajú blahoslavená (porov. *Lk 1, 48*). Nová etapa našej púte nadväzuje na tú predchádzajúcu, ktorá sa zameriavala na blahoslavenstvá, no povedie nás ešte ďalej. Na srdci mi leží predovšetkým to, aby ste vy mladí na tejto ceste nielen uchovávali *spomienku* na minulosť, ale aby ste mali aj *odvahu* v prítomnosti a *nádej* do budúcnosti. Tieto postoje, ktoré sú stále živo prítomné u mladej ženy z Nazareta, jasne vidno v témach zvolených na tri nasledujúce svetové dni mladých. Tento rok (2017) sa budeme zamýšľať nad Máriinou vierou, keď v chválospeve *Magnifikat* hovorí: „... veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný“ (*Lk 1, 49*). Téma nastávajúceho roku (2018) – „*Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha*“ (*Lk 1, 30*) – nás povedie k zamysleniu nad odvážnou láskou, s ktorou Panna prijíma anjelovo zvestovanie. SDM 2019 bude zasa inšpirovaný slovami – „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova*“ (*Lk 1, 38*), teda Máriinou odpoveďou anjelovi, naplnenou nádejou.

V októbri 2018 sa bude v Cirkvi konať biskupská synoda na tému: *Mladí ľudia, viera a rozlišovanie povolania*. Budeme na nej hovoriť o tom, ako vy mladí prežívate skúsenosť viery uprostred výziev dnešnej doby. A budeme sa tiež zaoberať otázkou, ako môže dozrieť váš životný plán i vaše povolanie, chápané v širšom zmysle: teda povolanie do manželstva, povolanie vo svetskej a profesionálnej oblasti, alebo povolanie do zasväteného života

a kňazstva. Prajem si, aby sa putovanie na SDM v Paname a synodálna cesta odvíjali vo vzájomnom súzvuku.

Naša doba nepotrebuje „gaučových mladých“

Podľa Lukášovho evanjelia Mária potom, ako prijala anjelovo zvestovanie a odpovedala „áno“ na povolanie stať sa matkou Spasiteľa, vstala a hneď sa vydala na návštevu svojej sesternice Alžbety, ktorá bola v šiestom mesiaci tehotenstva (porov. 1, 36.39). Mária je veľmi mladá; to, čo jej bolo oznámené, je nesmierny dar, ale zahŕňa to aj veľmi veľké výzvy; Pán ju uistuje o svojej prítomnosti a podpore, ale mnohé ostáva jej myslí i srdcu zahalené. No Mária sa nezatvorí doma, nedovolí, aby ju paralyzoval strach alebo pýcha. Mária nie je ten typ, ktorému stačí dobrý gauč, kam sa môže pohodlne a bezpečne usadiť a bude sa cítiť dobre. Nie je to žiadna „gaučová dievčina!“ (porov. *Príhovor na vigíliu v Krakove*, 30. júla 2016). Keď jej stará sesternica potrebuje pomoc, neváha a hneď sa vydá na cestu.

Putovanie do Alžbetinho domu je dlhé: 150 kilometrov. No dievčina z Nazareta, hnaná Duchom Svätým, nepozná prekážky. Dni strávené na ceste jej zaiste pomohli premýšľať nad podivuhodnou udalosťou, ktorá sa jej prihodila. Stáva sa to aj nám, keď sa vyberieme na púť: počas putovania si spomíname na udalosti z nášho života, môže v nás dozrievať ich zmysel a hlbšie pochopenie vlastného povolania, ktoré sa potom prejaví pri stretnutí s Bohom a v službe druhým.

Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný

Stretnutie dvoch žien, mladej a starej, je naplnené prítomnosťou Ducha Svätého a plné radosti a údivu (porov. *Lk 1, 40 – 45*). Dve matky – a tiež deti, ktoré nosia vo svojom lone – temer tancujú od radosti. Alžbeta, dojatá Máriinou vierou, zvolá: „*Blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán*“ (v. 45). Áno, jeden z veľkých darov, ktoré Panna prijala, je dar viery. Veriť v Boha je neoceniteľný dar, no vyžaduje si od nás, aby sme ho prijali; Alžbeta blahorečí Márii za toto. Tá odpovedá svojím chválospevom *Magnifikat* (porov. *Lk 1, 46 – 55*), v ktorom nachádzame slová: „*Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný*“ (v. 49).

Tento Máriin chválospev je revolučnou modlitbou, spevom dievčiny plnej viery, uvedomujúcej si svoje hranice, no zároveň dôverujúcej v Božie milosrdenstvo. Táto mladá odvážna žena ďakuje Bohu za to, že zhlíadol na jej poníženosť, i za dielo spásy, ktoré uskutočnil na svojom ľude, na svojich chudobných a pokorných. Viera je srdcom celého Máriinho príbehu. Jej chválospev nám pomáha pochopiť, že Pánovo milosrdenstvo je motorom dejín, či už osobných dejín každého z nás alebo celého ľudstva.

Keď sa Boh dotkne srdca mládenca či dievčiny, stávajú sa schopnými skutočne veľkých činov. „Veľké veci“, ktoré Mocný urobil v Máriinom živote, nám hovoria aj o našej ceste životom, ktorá nie je blúdením bez zmyslu, ale putovaním, ktoré – hoci zahŕňa mnohé neistoty a trápenia – môže nájsť v Bohu svoje naplnenie (porov. modlitba *Anjel Pána* 15. augusta 2015). Poviete mi: „Otče, ale ja som veľmi neschopný, som hriešnik, čo môžem robiť?“ Keď nás Pán volá, nezostáva len pri tom, čo sme a čo sme urobili. Naopak, v okamihu, keď nás povoláva, už hľadá na to, čo môžeme urobiť, na všetku tú lásku, ktorá z nás môže vytrysknúť. Tak ako mladá Mária, aj vy môžete konať tak, aby sa váš život stal nástrojom na zlepšenie sveta. Ježiš vás volá, aby ste v živote zanechali svoju stopu; stopu, ktorá poznačí dejiny, vaše i mnohých iných (porov. *Príhovor na vigíliu*, Krakov, 30. júla 2016).

Byť mladými neznamená byť odtrhnutí od minulosti

Mária je len o málo staršia ako adolescentka, podobne ako mnohí z vás. Avšak v *Magnifikate* zaznieva aj chvála na jej ľud a jeho dejiny. To nám ukazuje, že byť mladým, neznamená byť odtrhnutý od minulosti. Naše osobné dejiny sú súčasťou dlhej brázd, spoločnej cesty, ktorá im stáročia predchádzala. Rovnako ako Mária patríme k istému národu. A dejiny Cirkvi nás učia, že aj vtedy, keď musela prekonávať rozbúrené moria, Božia ruka ju sprevádzala a pomohla jej prekonať ťažké chvíle. Skutočná skúsenosť Cirkvi nie je ako *flashmob* (blesková zábava), kde sa stretieme, aby sme urobili nejaké *performance*, a potom si každý ide svojou cestou. Cirkev so sebou nesie dlhú tradíciu, ktorá sa odovzdáva z generácie na generáciu a zároveň sa obohacuje skúsenosťou každého jednotlivca. Aj vaše dejiny nájdete v rámci dejín Cirkvi svoje miesto.

Pripomínanie si minulosti slúži aj nato, aby sme prijali neslýchané diela, ktoré chce Boh uskutočniť v nás a prostredníctvom nás. A to nám pomáha otvoriť sa, aby sme boli

vybratí ako nástroje, ako spolupracovníci na jeho spásnych plánoch. Aj vy mladí môžete robiť veľké veci, prijať veľkú zodpovednosť, ak spoznáte vo vašom živote milosrdné a všemocné Božie pôsobenie.

Chcel by som vám položiť niekoľko otázok: akým spôsobom „uchovávať“ v pamäti udalosti, skúsenosti vášho života? Ako zaobchádzate s faktmi a obrazmi vtlačenými do vašich spomienok? Niektorí z vás, čo boli životnými okolnosťami zvlášť zranení, by chceli „resetovať“ vlastnú minulosť a využiť právo na zabudnutie. No chcel by som vám pripomenúť, že neexistuje svätý bez minulosti, ani hriešnik bez budúcnosti. Perla sa rodí zo zranenej ustrice! Ježiš svojou láskou môže uzdraviť naše srdcia a premeniť naše zranenia na skutočné perly. Ako hovoril sv. Pavol, Pán môže svoju moc zjaviť prostredníctvom našich slabostí (porov. 2 Kor 12, 9).

Naše spomienky však nesmú ostať len nahromadené všetky nakope, ako je to v pamäti pevného disku. A nie je možné uchovávať ich všetky ani v jednom virtuálnom *cloud*. Treba sa naučiť, ako z faktov minulosti urobiť dynamickú realitu, nad ktorou uvažujeme a z ktorej čerpáme poučenie a zmysel pre našu prítomnosť i budúcnosť. Našou namáhavou, ale nevyhnutnou úlohou je objaviť červenú niť Božej lásky, ktorá spája celú našu existenciu.

Mnohí hovoria, že vy mladí ste bez pamäti a povrchní. Vôbec s tým nesúhlasím! Treba však uznať, že v tejto našej dobe treba znovu objaviť schopnosť zamýšľať sa nad vlastným životom a plánovať ho do budúcnosti. Mať minulosť nie je to isté, ako mať dejiny. V našom živote môžeme mať veľa spomienok, ale koľké z nich skutočne tvoria našu pamäť? Ktoré sú dôležité pre naše srdce a pomáhajú dať nášmu životu zmysel? Tváre mladých sa na sociálnych sieťach zjavujú na mnohých fotografiách, ktoré hovoria o viac či menej reálnych udalostiach. Avšak nevieme, nakoľko to všetko je nejaký „príbeh“; skúsenosť, ktorú možno vyrozprávať a ktorá má určitý cieľ a zmysel. Televízne programy sú plné tzv. *reality show*. No nejde v nich o reálne príbehy, ale len o okamihy pred televíznou kamerou, v ktorých dané osoby prežívajú svoj deň bez akéhokoľvek plánu. Nedajte sa zmiasť takýmto falošným obrazom reality! Buďte protagonistami svojho príbehu, rozhodujte o svojej budúcnosti!

Ostať v spojení, nasledujúc Máriin príklad

O Márii sa píše, že uchovávala všetko vo svojom srdci a rozmýšľala o tom (porov. Lk 2, 19.51). Táto jednoduchá dievčina z Nazareta nás svojím príkladom učí, ako uchovávať

v pamäti udalosti života, ale aj ako ich spájať a z jednotlivých fragmentov, ktoré môžu spoločne vytvoriť mozaiku, rekonštruovať jeden celok. Ako sa konkrétne môžeme v tomto zmysle cvičiť? Dám vám niekoľko návrhov.

Na konci každého dňa sa môžeme na chvíľku zastaviť a spomenúť si na pekné okamihy, výzvy, na to, čo sa nám podarilo, i to, čo nám nevyšlo. Tak môžeme pred Bohom i pred nami samými vyjadriť pocity vďaky, ľútosti a dôvery. Ak chcete, môžete si ich aj zaznamenať do nejakého zošita, akéhosi duchovného denníka. Toto značí modliť sa v živote, so životom a o živote. A zaiste vám to pomôže lepšie pochopiť veľké veci, ktoré Pán robí pre každého z vás. Ako hovoril sv. Augustín, Boha môžeme nájsť „na širokých poliach“ svojej pamäti (porov. *Vyznania*, X. kniha, 8, 12).

Keď čítame *Magnifikat*, uvedomujeme si, ako dobre poznala Mária Božie slovo. Každý verš tohto starobylého chválospevu má svoju paralelu v Starom zákone. Ježišova mladá matka dobre poznala modlitby svojho ľudu. Jej rodičia, jej starí rodičia ju určite tieto modlitby naučili. Aké dôležité je odovzdávanie viery z generácie na generáciu! V modlitbách, ktoré nás naučili naši predkovia, v spiritualite prežívanej v kultúre jednoduchých ľudí, ktorú voláme *ľudová zbožnosť*, je ukrytý poklad. Mária prijme bohatstvo viery svojho ľudu a zakomponuje ho do svojho chválospevu, ktorý je však zároveň chválospevom celej Cirkvi. A celá Cirkev spieva s ňou. Aby ste aj vy, mladí, mohli z hĺbky zaspievať váš vlastný *Magnifikat* a zo svojho života urobiť dar pre celé ľudstvo, je dôležité spojiť sa s celou historickou tradíciou a modlitbami tých, ktorí vás predišli. Preto je dôležité poznať dobre Bibliu, Božie slovo, čítať ho každý deň, porovnávať ho so svojim životom, čítať každodenné udalosti vo svetle toho, čo nám Pán hovorí vo Svätom písme. V modlitbe a v meditatívnom čítaní Biblie (tzv. *lectio divina*) Boh rozohrieva vaše srdcia a osvecuje vaše kroky aj v tmavých okamihoch vášho života (porov. *Lk* 24, 13 – 35).

Mária nás zároveň učí žiť v eucharistickom postoji, teda vzdávať vďaky, pestovať chválu a nezameriavať sa len na problémy a ťažkosti. V dynamike života sa dnešné prosby stávajú dôvodom na zajtrajšiu vďaku. Preto nech je vaša účasť na svätej omši a okamihy slávenia sviatosti zmierenia zároveň vrcholom i východiskom: vaše životy nech sa každým dňom obnovujú v odpúšťaní, nech sa stávajú trvalou chválou na Všemohúceho. „Dôverujte, že Boh pamätá... jeho pamäťou je láskavé a súcitné srdce, ktoré sa teší z definitívneho

zmazania každej našej stopy zla“ (*Homília počas záverečnej svätej. omše na SDM v Krakove, 31. júla 2016*).

Videli sme, že *Magnifikat* vyviera z Máriinho Srdca vo chvíli, keď sa stretá so svojou starou sesternicou Alžbetou. Tá svojou vierou, svojím prenikavým pohľadom a svojimi slovami pomáha Panne Márii lepšie pochopiť veľkosť Božieho konania v nej a poslanie, ktoré jej bolo zverené. A čo vy, uvedomujete si mimoriadny zdroj bohatstva, ktorým je stretnutie mladých so starými? Akú dôležitosť pripisujete starým ľuďom, vašim starým rodičom? Oprávnené chcete „dostať krídla“, nesiete v srdci mnohé sny, no potrebujete aj múdrosť a pohľad tých starších. Pokým rozťahnete vo vetre svoje krídla, je dôležité, aby ste objavili svoje korene a zhromaždili svedectvo ľudí, ktorí vás predišli. Na vybudovanie zmysluplnej budúcnosti treba poznať minulé udalosti a zaujať voči nim určitý postoj (porov. posynodálna apoštolská exhortácia *Amoris laetitia*, 191, 193). Vy mladí máte silu, starí majú pamäť a múdrosť. Tak ako sa Mária zamerala na Alžbetu, aj vy obráťte svoj zrak na starých ľudí, na svojich starých rodičov. Povedia vám veci, ktoré nadchnú vašu myseľ a pohnú vaše srdce.

Tvorivá vernosť pre budovanie nových čias

Je pravda, že máte za sebou len pár rokov, a preto sa vám môže zdať ťažké prikladať náležitú váhu tradícii. Dobre si uvedomte, že to neznamená, že musíte byť tradicionalisti. Nie! Keď Mária v evanjeliu hovorí „veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný“, myslí tým, že tieto „veľké veci“ sa ešte neskončili, ale naďalej sa dejú aj v prítomnosti. Nejde o dávnu minulosť. Uchovávať minulosť v pamäti neznamená, že sme nostalgickí alebo pripútaní ku konkrétnemu obdobiu dejín, ale znamená to, že môžeme spoznávať svoje korene, zakaždým sa vracat' k tomu podstatnému a púšťať sa s tvorivou vernosťou do budovania nových čias. Bola by škoda a nikto by nemal osoh z toho, ak by sme pestovali len paralyzujúcu spomienku, ktorá nás stále núti robiť tie isté veci rovnako. Na druhej strane, darom z neba je poznanie, že mnohí z vás svojím hľadaním, snami a otázkami, protirečia tým, čo hovoria, že veci nemôžu byť inak.

Spoločnosť, ktorá si váži len prítomnosť, smeruje aj k podceňovaniu všetkého zdedeného z minulosti – ako je napríklad inštitúcia manželstva, zasväteného života, kňazského poslania. Tieto sa napokon javia ako nezmyselné či prekonané formy. Panuje názor, že je lepšie žiť v tzv. „otvorenej“ situácii a správať sa v živote tak, ako v reality show,

bez cieľa a bez účelu. Nenechajte sa oklamať! Boh prišiel, aby rozšíril horizonty nášho života vo všetkých smeroch. Boh nám pomáha dať náležitú váhu minulosti, aby sme si mohli lepšie naplánovať šťastnú budúcnosť. No to je možné len vtedy, ak žijeme autentickú skúsenosť lásky, ktorá sa konkrétne prejaví v tom, že vezmeme vážne Pánovo povolanie a budeme ho nasledovať. A to je jediná vec, ktorá nás môže urobiť šťastnými.

Drahí mladí, vaše putovanie do Panamy, ako aj proces prípravy na nasledujúcu biskupskú synodu zverujem do materského príhovoru Preblahoslavenej Panny Márie. Pozývam vás, aby ste pamätali na dve dôležité udalosti roku 2017: na tristoročnicu nájdenia sošky Panny Márie z Aparecidy v Brazílii a na storočnicu zjavení vo Fatime v Portugalsku, kam sa s Božou pomocou vydám na púť v máji. Svätý Martin z Porres, jeden zo svätých patrónov Latinskej Ameriky a tiež patrón SDM 2019, zvykol vo svojej pokornej každodennej službe darovať tie najkrajšie kvety Márii, ako znak svojej synovskej lásky. Pestujte aj vy, rovnako ako on, dôverný a priateľský vzťah s Božou Matkou; zverujte jej vaše radosti, otázky i starosti. Uist'ujem vás, že neoľutujete!

Mladá dievčina z Nazareta, ktorá prijala po celom svete tisíce podôb a mien, aby sa stala blízkou svojim deťom, nech prosí za každého z nás a nech nám pomôže ospievať veľké diela, ktoré Pán koná v nás a prostredníctvom nás.

Vo Vatikáne 27. februára 2017, na spomienku sv. Gabriela od Sedembolestnej

FRANTIŠEK